

Friday 6 February 2009
ILO/09/04

OSMI ILO EVROPSKI REGIONALNI SASTANAK

DELEGATI RAZMATRAJU SOCIJALNE POSLJEDICE FINANSIJSKE KRIZE I NJENE POSLJEDICE NA ZAPOSLENOST

LISABON (ILO Vijesti) – Osmi evropski regionalni sastanak Međunarodne organizacije rada (ILO) počinje sa radom ovog utorka suočen sa izazovom smišljanja odgovora "dostojanstvenog rada" na finansijsku i ekonomsku krizu i rasući gubitak poslova i socijalne nevolje.

“Svjedoci smo dramatičnog pada autputa i stope zaposlenosti širom regiona”, rekao je generalni director ILO-a Juan Somavia. “Društvene i političke reperkusije duboke i produžene recesije su zastrašujuće. Naša pažnja se mora prvenstveno usmjeriti na zaustavljanje klizanja u potpunu društvenu recesiju”.

Prema najnovijoj procjeni uticaja krize i strateških odgovora na istu, koja je pripremljena uoči održavanja sastanka, karakteristike finansijske i ekonomske krize kada su u pitanju žene i muškarci koji rade su vidljive u regionu sačinjenom od 51 države.¹

Nova procjena navodi da je kriza okrenula u suprotnom smjeru obećavajući trend opadanja nezaposlenosti koji je zabilježen u zemljama Jugo-istočne Evrope (koje nisu članice EU) i državama članicama Komonvelta Nezavisnih Država (CIS) nakon 2000. Godine.

Nedavna studija ILO-a o globalnim trendovima zapošljavanja² također pokazuje da ako u 2009. godini dođe do bržeg usporavanja rasta a efekti oporavka se uspore do 2010. godine region država Jugo-istočne Evrope (koje nisu članice EU) i CIS država bi mogao svjedočiti rastu stope nezaposlenosti od 8.8 procenata u 2008. godini do 9.8 procenata u 2009. godini, dok bi Evropskoj unije i drugim razvijenim ekonomijama stopa nezaposlenosti mogla zabilježiti porast od 1.5 procentualnih poena, sa 6.4 procenata u 2008. godini na 7.9 procenata u 2009. godini.

Od predstavnika vlade, radnika i poslodavaca koji prisustvuju sastanku se očekuje da ocijene različite stimulatívne pakete koji se implementiraju i razgovaraju o odgovarajućim ekonomskim te politikama zapošljavanja i socijalnim politikama koje teže ka inkorporiranju ILO Agende dostojanstvenog rada kao ključne komponente strateških odgovora.

“Danas se traže brze i odlučne mjere kako bi se zaštitili radnici i porodice koje su najviše izložene, te pruži podrška potražnji kroz ulaganja i preduzeća. Vlade, radnici i poslodavci će ovaj sastanak iskoristiti da uporede strateške odgovore i izgrade konsenzus o putu kojim je najbolje kretati se naprijed”, rekao je gospodin Somavia.

Dok se od mnogih diskusija očekuje fokusiranje na kratkoročna rješenja krize, podjednako će biti korisne i srednjoročne perspektive unapređenja dostojanstvenog rada u Evropi i Centralnoj Aziji. S tim u vezi, delegati će također razmotriti globalne neuravnoteženosti, uključujući i šireće

¹http://www.ilo.org/public/english/region/eurpro/geneva/download/events/lisbon2009/policy_responses_en.pdf.
²http://www.ilo.org/global/What_we_do/Publications/lang--en/docName--WCMS_101461/index.htm

nejednakosti u primanjima, te zaokrete u prihodovnom i profitnom udjelu koji su u središtu postojeće ekonomske situacije.

U tu svrhu delegati će na sastanku razmotriti brojne radne i socijalne politike, uključujući i politike tržišta rada i fleks-sigurnosti, socijalnog dijaloga, politike dovođenja u ravnotežu radnog i porodičnog života, socijalnu zaštitu, fundamentalna prava na radu i politike plaća. Petodnevni skup će također poslužiti kao platforma za pregled rada ILO-a od održavanja posljednjeg regionalnog sastanka prije četiri godine u Budimpešti.

Zemlje Evrope i Centralne Azije su u različitom obimu izložene krizi, a također se razlikuju i njihovi kapaciteti da odgovore na istu. Na primjer, prije izbijanja krize u postojećim fiskalnim i platnim bilansima postojale su značajne razlike među zemljama, kao što su različite stope zaposlenosti i sistemi socijalne zaštite.

Kao i u drugim dijelovima svijeta, kriza u Evropi i Centralnoj Aziji prvo pogađa sektore finansijskih usluga i građevinarstva, prije nego što se pomjeri ka sektoru proizvodnje i usluga, što dovodi do oštrog smanjenja narudžbi u lancima snabdijevanja i jača nezaposlenost.

ILO je utvrdila brojne mjere koje su potrebne radi zaštite ljudi, pružanja podrške produktivnim preduzećima, zaštiti radnih mjesta i rješavanju uticaja krize na realnu ekonomiju, uključujući:

- Dodatne predostrožnosti da se obezbijedi puno poštivanje fundamentalnih principa i prava na radu, odnosno slobode udruživanja i prava na kolektivno pregovaranje, ukidanje svih oblika prisilnog ili obaveznog rada, efektivnog ukidanja dječijeg rada i ukidanja diskriminacije u odnosu na zaposlenje i zanimanje.
- Promišljanje i konsultacije o strateškim opcijama i prioritetima za oporavak putem društvenog dijaloga.
- Razmatranje produženja naknada za vrijeme nezaposlenosti, davanje mogućnosti za dokvalifikaciju i prekvalifikaciju, jačanje usluga zapošljavanja i proširenja ili uspostavljanja hitnih programa zapošljavanja i ciljanih mreža sigurnosti.
- Razvijanje i podizanje mjera socijalne zaštite – socijalne sigurnosti i zaštite rada – koje su održive i prilagođene nacionalnim potrebama, uključujući i proširenje socijalne sigurnosti na sve.
- Uspostavljanje sistema zdravih radnih odnosa koji doprinose uravnoteženom ekonomskom rastu, a ne samo pružanju pomoći kako bi se izbjegle politike koje će opteretiti globalnu neravnotežu ili povećati razlike u prihodima.

“Kako bi se izradili strateški odgovori, naša pažnja se mora fokusirati na zaštitu najranjivijih radnika, održiva preduzeća – posebno mala preduzeća – i njihov pristup odgovarajućim fondovima, te potpuno korištenje institucija socijalnog dijaloga. Uvrštavanjem Agende dostojanstvenog rada u centar odgovora naše ekonomske i socijalne politike će utrti put ka uravnoteženijem, stalnijem, održivom ekonomskom rastu od kojeg svi imaju koristi”, rekao je gospodin Somavia.

Napomena korespondentima: za opće informacije u vezi sa sastankom ili radi dobijanja informacija ili drugih kontakata molimo da stupite u kontakt sa ILO Communications Department at +4122/799-7912 - communication@ilo.org, or the ILO Lisbon office at +351 91 830 01 84, santosa@ilo.org

Za informacije u vezi sa pokrivenošću, video dokumentima i drugim materijalima za medije, molimo vidjeti http://www.ilo.org/global/About_the_ILO/Media_and_public_information/Press_releases/lang-en/WCMS_101587/index.htm